

Een afval-educatie project voor het voortgezet onderwijs van Stichting Lawine
Operatie Afval met boodschappen als “doe een extra stap voor je medemens en het milieu” ofwel “een beter milieu begint bij je zelf”, heeft alles te maken met universele waarden die niet iedereen van huis uit mee krijgt. Lawine wil een actieve rol spelen om mensen te helpen te leren hoe ze horen om te gaan met elkaar en met ons afval.

Tijdens de “Kick Off” wordt een interactieve presentatie gehouden over de hoeveelheid afval die lokaal en wereldwijd wordt geproduceerd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van veel beeldmateriaal. Na de introductieles kunnen de leerlingen een afvalthema kiezen, onderzoek doen om hun bevindingen aan klasgenoten presenteren. De thema's waaruit gekozen kan worden en nader onderzoek over te doen zijn bijvoorbeeld: de consequenties van de huidige “shop ‘till you drop” consumptiemaatschappij, Plastic Soep, het (*illegaal*)exporteren van elektronisch afval naar derde wereldlanden en hoe waardevol een oude mobiel kan zijn. Het verminderen van zwerfafval speelt een belangrijke rol in het bijhorend lessenpakket.

Dit project is prima te combineren met verplichte leerstof. In VMBO 1 en 2 en HAVO en VWO kan de stof ingepast worden in het leergebied “Mens en Natuur”; in het MBO ook tijdens het vak “Burgerschap”. Tevens kan het vak “Engels” ruim aan bod komen daar één van de project uitvoerders “native speaker” Engels is.

Tijdens Operatie Afval komen ook sociale vaardigheden aan bod. Met de vele groepsgerichte projectonderdelen worden leerlingen regelmatig gevraagd om in overleg afspraken te maken en te proberen goed samen te werken.

Lawine gebruikt al jaren kunstzinnige vorming & spel als leermiddel om belangrijke maatschappelijke boodschappen over te brengen. Zij combineert comedy met educatie. De wens om een hoog pleziergehalte te hebben tijdens het leren is een rode draad geworden in de manier van werken van Lawine. Er wordt minder gebruik gemaakt van competitieve elementen en meer van samenwerkingstechnieken binnen de spel- en kunstzinnige projecten van Lawine.

Operatie Afval projectonderdelen:

Poster Project

Groepsgericht gaan de leerlingen op een creatieve manier aan de slag met een afval thema door een poster te maken. Voorbeelden van posterslogans zijn o.a: "Waarom is het belangrijk om te recyclen", "Gooi Afval Weg Waar Het Hoort" & "PlasticSoep". Themavoorbeelden en een stappenplan om een poster te maken zijn aanwezig om de leerlingen op pad te helpen. Nadat de posters gemaakt zijn kunnen de groepen ze aan elkaar presenteren om vervolgens de posters in de school op te hangen.

Opruimactie in de Buitenruimte

In groepen van 4 gaan leerlingen naar buiten om 'Afval Hotspots' op te zoeken en zwerfafval op te ruimen. Iedere groep heeft zijn eigen gebied. Na de opruimactie is er een afronding in het lokaal om de bevindingen te bespreken en eventueel de foto's te laten zien die zij tijdens het opruimen genomen hebben. Deze presentatie kan uitlopen tot een fotoproject waarbij de groepen hun favoriete foto's tentoonstellen. Het mee doen aan een opruimactie helpt leerlingen om zwerfafval te herkennen en er zich van bewust te worden; want de meeste jongeren die afval op straat gooien zien het niet eens. Deze bewustwording van hun eigen afvalgedrag is een belangrijke eerste stap op het pad naar gedragsverandering.

Onderzoek & Presenteren

Leerlingen kiezen een afval thema uit een reeks 'afval topic kaarten'. Op de kaarten staan vragen die de leerlingen moeten beantwoorden. Onderzoek wordt gedaan en een presentatie aan de klas wordt voorbereid en gegeven. Deze opdracht kan gedaan worden in een dag of meerdere dagen achter elkaar, bv. tijdens een projectweek, of wekelijks als onderdeel van het reguliere lesrooster. Onderwerpen als: E-Waste, Plasticsoep, Afval op School, FairTrade producten komen aanbod.

Spel en/of Dans Workshop

Een drama les wordt gegeven waarin de thema's afval, afvalgedrag en recycling aan bod komen. De spelvormen in deze workshop zijn expressief en groepsgericht; wij spelen met elkaar op creatieve wijze met het thema afval. Daarna gaat de groep aan de slag met de Rommel Rap dans. In deze workshop spelen groepsdynamiek en sociaal competenties een belangrijke rol.

Spoken Word is de voordracht van een zelfgeschreven tekst. Je wilt iets vertellen, in je eigen woorden. Leerlingen worden uitgedaagd na te denken en een mening te vormen over ons huidige afvalgedrag en problematiek rondom zwerfafval. Vervolgens gaan ze aan de slag met het schrijven van een tekst en dragen ze dat voor aan de groep. Spoken Word is de woorden van het papier halen en ze tot leven brengen.

Vuilspeel Bordspel & Afval Memorie: spelletjes die de leerlingen met elkaar kunnen 'spelen' met als thema afvalgedrag en recycling.

Operatie Afval voor het voortgezet onderwijs kan in de vorm van een eenmalige workshop van een paar uren, hele dagen achter elkaar tijdens een themaweek, of tijdens de reguliere lessen gekoppeld worden aan verplichte leerstof.